



ระเบียบองค์การสวนพฤกษศาสตร์
ว่าด้วยเครื่องแบบและเครื่องหมายพนักงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษ -
ศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๕
เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ออกระเบียบองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ว่าด้วยเครื่องแบบและ
เครื่องหมายพนักงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ว่าด้วยเครื่องแบบและเครื่อง
หมายพนักงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว
ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์การ” หมายความว่า องค์การสวนพฤกษศาสตร์

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการองค์การ

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานองค์การและลูกจ้างประจำ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน (อัตราตามงบประมาณ)

ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ให้กำหนดเครื่องแบบพนักงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์ มี ๓ ชนิด คือ

๖.๑ เครื่องแบบปฏิบัติงานมี ๔ ประเภท คือ

(๑) เครื่องแบบสีเทาคอพับ

(๒) เครื่องแบบสีเทาคอแบะ

(๓) เครื่องแบบพนักงานรักษาความปลอดภัย

(๔) เครื่องแบบลูกจ้าง

๖.๒ เครื่องแบบกึ่งปฏิบัติงานกึ่งพิธีการ

๖.๓ เครื่องแบบพิธีการ มี ๔ ประเภท คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว

(๒) เครื่องแบบครึ่งยศ

(๓) เครื่องแบบเต็มยศ

(๔) เครื่องแบบสโมสร

ข้อ ๗ เครื่องแบบปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๗.๑ หมวก

หมวกประกอบชุดเครื่องแบบปฏิบัติงานมี ๓ แบบ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีเทา กระบังหน้าทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ มีคัมโลหะสีทองตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คุม ผ่าพื้นหมวกสีเทาเข้ม ที่หน้าหมวกติดตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๔.๕ เซนติเมตร พนักงานระดับ ๔ ขึ้นไป ให้ประดับข้อชัยพฤกษ์ สีทอง จำนวน ๔ ข้อ ไว้ด้านบนของกระบังหน้าหมวก

แบบที่ ๒ หมวกทรงจ็อกกี้ทรงอ่อนสีเทา หน้าหมวกปักเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์สูง ๔.๕ เซนติเมตร พนักงานระดับ ๔ ขึ้นไป ให้ประดับข้อชัยพฤกษ์ สีทอง จำนวน ๔ ข้อ ไว้ด้านบนของกระบังหน้าหมวก

แบบที่ ๓ หมวกแก๊ปทรงนาลพับปีกสีเทา สายรัดคางสีดำกว้าง ๑ เซนติเมตร มีคัมโลหะสีทองตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คุม ผ่าพื้นหมวกสีเดียวกับสีหมวก ที่หน้าหมวกติดเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์สูง ๔.๕ เซนติเมตร สำหรับพนักงานระดับ ๔ ขึ้นไป ให้ประดับข้อชัยพฤกษ์ สีทองจำนวน ๔ ข้อ ไว้ด้านบนของกระบังหน้าหมวก

การสวมหมวกให้สวมในขณะที่อยู่นอกอาคารเป็นหลักและภายในอาคารตามโอกาสอันควร

๗.๒ เสื้อ

เสื้อประกอบชุดปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น ๔ แบบ

แบบที่ ๑ เสื้อเชิ้ตสีเทา แขนยาวรัดข้อมือ มีคุมที่ข้อมือข้างละ ๑ คุม หรือแขนสั้นมีกระเป๋ายึดติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า มีใบปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลม ที่ปากกระเป๋าทิ้งสองข้างติดคุมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดใบปกกระเป๋า เนื้อกระเป๋าด้านซ้ายติดตราโลหะขององค์การฯ ขนาด ๒.๕ เซนติเมตร ได้เครื่องหมายองค์การฯ ให้ปักชื่อสวนหรือชื่อสาขา ตัวเสื้อผ่าอกตลอดมีสากกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุมตามแนวอกเสื้อ ๕ คุม ระยะห่างกันพอสมควร ที่ไหล่เสื้อมีอินทรีทูลสีดำนูนตามความยาวของป่า ยึดติดกับเสื้อเหนือป่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับเสื้อ

ในโอกาสงานพิธีให้ใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสีสอดชายผ้า ผูกคอไว้ภายในเสื้อภายใต้คุมเม็ดที่สอง สวมหมวกแบบที่ ๑

แบบที่ ๒ เสื้อสีเทาคอแบบปล่อยเอวแขนสั้น ที่ต้นแขนซ้ายติดตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖ เซนติเมตร ได้เครื่องหมายองค์การฯ ให้ปักชื่อสวนหรือชื่อสาขา ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีคุมที่อกเสื้อ ๔ คุม มีกระเป๋ายึดติดภายนอกเป็นกระเป๋าบ่นและล่างอย่างละสองกระเป๋า กระเป๋าบ่นมีใบปกมนชายกลางแหลม กระเป๋าล่างเป็นกระเป๋าย่านมีใบปกรูปตัดที่ปากกระเป๋าทิ้งสองกระเป๋าติดคุมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดกับใบปกกระเป๋า

ที่เอวด้านหลังคาดด้วยผ้าสีเดียวกับเสื้อ ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ชายเสื้อที่ตะเข็บกลางหลังเปิดไว้ถึงผ้าคาดเอว ให้สวมใส่หมวกแบบที่ ๒

แบบที่ ๓ ให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีเทา ผ่าอกตลอดตัวเสื้อมีสาบกว้างประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร แขนยาวรัดข้อมือ ขอบปลายแขนกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร หรือแขนสั้น เนื้อข้อศอกเล็กน้อย คลบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร เดินคิ้วด้านหน้าเสื้อต่อจากเส้นบ่า มีตะเข็บผ่านกลางอกยาวตลอดตัวทั้งสองด้านมีคุม ๕ คุม ด้านหลังจากเส้นต่อบ่ามีตะเข็บผ่านตามตัวเสื้อทั้งสองด้านเช่นเดียวกับด้านหน้า ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรรฐนีสีดำยาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อ เนื้อบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมนด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับตัวเสื้อ การสวมสอดชายเสื้อไว้ในขอบกระโปรงหรือกางเกง

แบบที่ ๔ เสื้อคอพับปล่อยเอว สีเทาผ่าอกตลอดตัวเสื้อไม่มีสาบมีคิ้วตามสาบมีคุม ๔ คุม แขนยาวหรือแขนสั้น คลบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร มีคิ้วหน้าหลังเช่นเดียวกับแบบที่ ๒ และมีเส้นแนวตะเข็บเช่นเดียวกับแบบที่ ๒ ทั้งหน้าหลัง ความยาวของเสื้อให้คลุมสะโพกพองาม ติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรรฐนีสีดำตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อเนื้อไหล่ทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับตัวเสื้อ

แบบที่ ๕ เสื้อคอแบะปล่อยเอว สีเทาสีเดียวกับกระโปรงหรือกางเกง ผ่าอกตลอดตัวเสื้อไม่มีสาบ แขนยาวจรดข้อมือหรือแขนสั้นเนื้อข้อศอกเล็กน้อย คลบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นคิ้วตามสาบ คุม ๓ คุม ต่อด้านหน้าและด้านหลังยาวตามตัวและมีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า

คุมที่ใช้กับเสื้อแบบที่ ๑, ๒, ๓ และ ๔ เป็นคุมสีเทา

การสวมเสื้อแบบที่ ๔ และแบบที่ ๕ ให้ปล่อยชายเสื้อทับกระโปรงหรือกางเกง และคาดเข็มขัดตามแบบที่ ๒ ทับเอวเสื้อ

ในโอกาสไปงานพิธี ให้ใช้เสื้อแบบที่ ๑ หรือแบบที่ ๒ โดยใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกลาสี สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อได้คุมเม็ดที่สอง

ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้ายด้วย

๗.๓ เครื่องหมายและอินทรรฐนุ

ให้ใช้อินทรรฐนุอ่อน มีเครื่องหมายตำแหน่งอินทรรฐนุ ดังนี้

พนักงานระดับ ๗ ขึ้นไป มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรฐนุ ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง วงใน ๑ เซนติเมตร

พนักงานระดับ ๕ และ ๖ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

พนักงานระดับ ๓ และ ๔ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

พนักงานระดับ ๒ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

พนักงานระดับ ๑ มีแถบกว้าง ๕ มิลลิเมตร ๒ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ มิลลิเมตร

แถบบังกล่าวให้ใช้สีเหลือง หรือสีทอง การติดแถบให้ติดตามขวางที่ต้นอินทรีบน แถบแรกห่างจากต้นอินทรีบน ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร

การใช้เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรีบนให้ใช้กับเสื้อแบบที่ ๑ สำหรับพนักงานชาย และแบบที่ ๑ แบบที่ ๒ และแบบที่ ๓ สำหรับพนักงานหญิง

๗.๔ ป้ายชื่อ

ให้มีป้ายชื่อพื้นสีดำตัวอักษรขาว ขนาดกว้างไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร แสดงชื่อตัว ชื่อสกุล ประดับที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านบนขวา โดยให้มีชื่อสกุลภาษาไทยบรรทัดบน และชื่อสกุลภาษาอังกฤษบรรทัดล่าง อยู่ในป้ายชื่อแผ่นเดียวกัน

๗.๕ กางเกง กระโปรง

พนักงานชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีเทา ขาวยาวไม่พับปลายขา

พนักงานหญิง ให้ใช้กางเกง หรือกระโปรงสีเทา ๕ แบบ

แบบที่ ๑ กางเกง อนุโลมตามแบบของพนักงานชาย

แบบที่ ๒ กางเกงขาวยาว ขาดตรง ไม่มีลวดลาย ขอบกางเกงกว้างประมาณ ๑ นิ้ว มีหรือไม่มีกระเป๋าก้นก็ได้ มีซิปปาด้านหน้าหรือด้านข้าง ไม่พับปลายขา

แบบที่ ๓ กระโปรงยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๔ กระโปรงมีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ ยาวครึ่งเข้า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๕ กระโปรงกางเกง แบบกางเกงยาวครึ่งเข้า มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีจีบกระทบด้านหน้าและด้านหลัง

แบบที่ ๖ พนักงานรักษาความปลอดภัย ให้ใช้กางเกงแบบชุดปฏิบัติงานของพนักงานชายและในช่วงฤดูร้อนให้ใช้กางเกงขาสั้นยาวปิดเข้าตามแบบแนบท้ายได้

๗.๖ เข็มขัด

พนักงานชาย ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีเทา กว้าง ๓ เซนติเมตร มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมนกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ต้นนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร

พนักงานหญิง ให้ใช้เข็มขัด ๒ แบบ

แบบที่ ๑ ให้คาดทับขอบกระโปรง โดยใช้เข็มขัดอนุโลมตามแบบพนักงานชาย

แบบที่ ๒ ให้คาดทับเสื้อ โดยใช้เข็มขัดสีเทากว้าง ๒.๕ เซนติเมตร หัวสี่เหลี่ยม
หุ้มผ้า

๗.๗ รองเท้า ถุงเท้า

พนักงานชาย ให้ใช้รองเท้านุ่มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำชนิดผูก
และไม่ผูก ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

พนักงานหญิง ให้ใช้รองเท้านุ่มส้นหรือรัดส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิด
ปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

๗.๘ เครื่องแบบชุดปฏิบัติงานของพนักงานชายตำแหน่งพนักงานรักษาความ ปลอดภัย

มีลักษณะและส่วนประกอบดังนี้

(๑) หมวกจ็อกกีทรงอ่อนสีเทาที่หน้าหมวกปักตราเครื่องหมาย “องค์การ
สวนพฤกษศาสตร์” ทำด้วยโลหะชุบทอง ตามแบบและขนาดแนบท้ายข้อบังคับนี้

(๒) เสื้อสีเทา คอเชิด มีสาบอก แขนสั้นพับในที่แขนเสื้อด้านซ้าย ติดปลอกแขน
ทำด้วยผ้าสีแดง มีตัวอักษร “รปภ.” สีขาวบนปลอกแขนที่อกเสื้อมีกระเป๋าสอดข้างละหนึ่งกระเป๋ามีปก
กระเป๋าสอดคุมข้างละหนึ่งคุม เหนือกระเป๋าด้านหน้าติดป้ายชื่อ และมีอินทราชนูปถัมภ์ข้างละหนึ่งคุม
คุมทั้งเส้นใช้คุมกลมแบนขนาดเล็กทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ ชายเสื้อยาวระดับสะโพกตัดตรงไม่มีเว้า
สวมโดยสอดชายเสื้อไว้ในกางเกง ที่ปกเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้างติดเครื่องหมายสังกัด

(๓) สายนกหวีดเป็นไหมถักสีแดงเข้ม สวมเข้าทางด้านซ้ายมือ ให้สายนกหวีดอยู่
ใต้อินทราชนูปถัมภ์ และสอดปลายที่ผูกติดกับนกหวีดในกระเป๋าสอดด้านซ้ายนกหวีดเป็นโลหะสีเงิน

(๔) เข็มขัดหนังสีดำ กว้างประมาณ ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง
ตามแบบและขนาดแนบท้ายข้อบังคับนี้

(๕) กางเกงสีเทาขาสั้นไม่มีจีบ ไม่พับปลายขา ขากางเกงปิดคาดคุม ปลายขา
กางเกงกว้างไม่เกิน ๑๐ นิ้ว ที่เอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัดที่แนวตะเข็บด้านข้างระดับสะโพก มี
กระเป๋าสอดข้างละหนึ่งกระเป๋าสอด และมีกระเป๋าสอดด้านหลังสองกระเป๋าสอด

(๖) ถุงเท้าสีดำ

(๗) รองเท้าหนังหรือผ้าใบหุ้มส้นสีดำ

(๘) ตะบองไม้กลมปลายคี่ สอดไว้ในช่องด้านซ้าย

(๙) เครื่องมือสื่อสารสอดไว้ในช่องด้านขวา

(๑๐) กุญแจมือห้อยไว้ด้านหลังระดับเอว

๗.๙ เครื่องแบบลูกจ้าง

ลูกจ้างทั้งชายและหญิงให้ใช้เสื้อแขนยาวหรือแขนสั้นสีน้ำเงิน ส่วนกางเกงให้ใช้สี

เข้ม

ข้อ ๔ เครื่องแบบกึ่งปฏิบัติงานกึ่งพิธีการ

เครื่องแบบกึ่งปฏิบัติงานกึ่งพิธีการ มี ๓ แบบ

แบบที่ ๑ มีลักษณะเป็นเสื้อเบลเซอร์สีเทาติดกระดุมตามแนวอกเสื้อ ๒-๓ คุมปลายแขนเสื้อติดกระดุมข้างละ ๓ คุม คุมที่ใช้เป็นคุมโลหะสีทองปั๊มบน คราขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ขนาดและแบบตามที่แนบท้ายระเบียบฯ กระเป๋าด้านหน้า ๓ ใบ แบ่งเป็นด้านล่างข้างละ ๑ ใบ และให้ปักตราองค์การสวนพฤกษศาสตร์ สูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ มีลักษณะเป็นเสื้อแจ็กเก็ต เอวจัม สีเทา บนบานมีอินทรีทูลีดำ เย็บตามความยาวของบ่า ปลายมนด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านขอบกว้าง ๓ เซนติเมตร คอปลายขัด คุมติดกับตัวเสื้อ กระเป๋าด้านข้างตามแนวตะเข็บข้างละ ๑ ใบ กระเป๋าด้านบนเจาะบริเวณหน้าอก ด้านซ้ายใต้แนวเจาะกระเป๋าดัดตราองค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดสูง ๖.๕ เซนติเมตร ปกเสื้อเป็นแบบคอพับ ใช้ซิปตลอดแนวตั้งแต่บริเวณคอเสื้อผ่าอกเสื้อมาจรดปลายบริเวณเอว

แบบที่ ๓ เสื้อเชิ้ตสีเทา กึ่งแขนยาวรัดข้อมือ มีคุมที่ข้อมือข้างละ ๑ คุม หรือแขนสั้น มีกระเป๋าด้านหน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า มีใบปกกระเป๋ารูปนกชายกลางแหลม ที่ปากกระเป๋าทองข้างติดคุมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดใบปกกระเป๋าด้านหน้าอกเสื้อด้านขวาติดป้ายชื่อพนักงาน ตัวเสื้อผ่าอกตลอดมีสากกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุมตามแนวอกเสื้อ ๕ คุม ระยะห่างกันพอสมควร ติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อมีอินทรีทูลีดำยาวตามความยาวของบ่า เย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร คอปลายขัดคุมติดกับเสื้อ การสวม สอดชายเสื้อไว้ในขอบประโปรงหรือกางเกงสีเดียวกับเสื้อ

ในโอกาสงานกึ่งพิธีการให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีเทา กึ่งแขนยาว ผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสีสอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อภายใต้คุมเม็ดที่สอง สวมหมวกแบบที่ ๑ สีเดียวกับชุด

ข้อ ๕ เครื่องแบบพิธีการ

๕.๑ เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

(๑) หมวก

พนักงานชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กระบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีคุมโลหะสีทองตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คุม ผ้าพันหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ปักดิ้นสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีดำ ขอบล่างของปลายด้านหน้าใช้ตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์แถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร

พนักงานหญิง ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของพนักงานชาย แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีขาว สายรัดคางสีทองมีคุมโลหะสีทองตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คุม ผ้าพันหมวกสีขาว

ที่หน้าหมวกติดตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ปักดินสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอน สักหลาดสีดำ

การสวมหมวกให้สวมภายนอกเป็นหลักและภายในอาคารในโอกาสอันควร

(๒) เสื้อ

พนักงานชายให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ใช้ดุมโลหะสีทองตราเครื่องหมาย องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับ แพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านซ้ายด้วย

พนักงานหญิงให้ใช้เสื้อนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลมหรือคอปีนแขนยาวถึง ข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวสาบอกมีดุมโลหะสีทองตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษ ศาสตร์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุมสำหรับแบบเสื้อคอแหลม และ ๕ ดุมสำหรับ แบบเสื้อคอปีน มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋าและให้ใช้เสื้อ คอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายด้วย

(๓) อินทราชน และเครื่องหมายชั้น

ให้มีอินทราชนเชิงกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบำ พั้นสักหลาดสี ดำ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอหลายบนติดดุมโลหะสีทองตราเครื่องหมาย องค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดเล็ก ข้างละ ๑ ดุม มีลวดลายเครื่องหมายชั้นดังนี้

พนักงานระดับ ๗ ขึ้นไป มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตรเป็นขอบ และปักดินสี ทองลายหน้าสิงห์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทราชน มีดอกกวีระประจำยาม ๑ ดอก

พนักงานระดับ ๕ และ ๖ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตรเป็นขอบ และปักดิน สีทองลายดอกกวีระประจำยาม ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราชน ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของ อินทราชน

พนักงานระดับ ๓ และ ๔ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตรเป็นขอบ และปักดิน สีทองลายดอกกวีระประจำยาม ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราชน ไม่เกินครึ่งหนึ่งของ อินทราชน

พนักงานระดับ ๒ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักดินสีทอง ลายกวีระประจำยาม ๑ ดอก ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ส่วนของอินทราชน

พนักงานระดับ ๑ และลูกจ้างประจำ มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบ

(๔) เครื่องหมายแสดงสังกัด

ให้ติดเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๒ เซนติเมตร ที่คอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง

(๕) กางเกง กระโปรง

พนักงานชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีขาวขาว ไม่พับปลายขา

พนักงานหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาว ตีเกล็ดด้านหน้า ๒ เกล็ด และด้านหลัง ๒ เกล็ด ยาวปิดเข้า ปलयบานเล็กน้อย ใช้กับแบบเสื้อคอแหลม หรือกระโปรงสีขาวยาวปิดเข้าปलय บานเล็กน้อยใช้กับแบบเสื้อคอปาน

(๖) รองเท้า ถุงเท้า

พนักงานชาย ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำชนิดผูก ถุงเท้า ดำ

พนักงานหญิง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปलय เท้า ไม่มีลวดลายสันสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

๙.๒ เครื่องแบบครึ่งยศ

ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติสีขาว เว้นแต่กางเกงหรือ กระโปรงให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือเสริ่งสีดำ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ถ้ามี)

๙.๓ เครื่องแบบเต็มยศ

ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศสวมสายสะพาย (ถ้ามี)

๙.๔ เครื่องแบบสโมสร

เครื่องแบบสโมสรสำหรับพนักงานชาย มี ๓ แบบ คือ

(๑) เครื่องแบบสโมสร ก. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ

(๒) เครื่องแบบสโมสร ข. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร

ก. เว้นแต่เสื้อ ให้ใช้เสื้อสโมสรสีขาวทำด้วยผ้าสักหลาดหรือเสริ่ง เปิดอกปาดเอว มีคุมโลหะสีทองตรา เครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดเล็กติดที่ข้อมือข้างละ ๓ คุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ คุม และที่บรรจบเสื้อมีคุมโลหะสีทองตราเครื่องหมายองค์การสวนพฤกษศาสตร์ขนาดใหญ่ข้างละ ๑ คุม คุมคู่นี้มีสายสร้อยสีทองร้อยติดกัน ประกอบด้วยเสื้อกั๊กสีขาว คุมโลหะสีทองตราเครื่องหมายองค์ การสวนพฤกษศาสตร์ ๓ คุม และเสื้อเชิ้ตสีขาวอกแข็งข้อมือแข็ง คอเชิ้ตชั้นเดียวแบบปักผีเสื้อ ผูกผ้า ผูกคอสีดำเงื่อนไขกระด้าย

เครื่องหมายสังกัด ให้ติดที่คอแบะของเสื้อตอนบนทั้งสองข้าง เหนือแนวเครื่อง ราชอิสริยาภรณ์

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับของทางราชการ ในฤดูร้อนให้ใช้กางเกงสีขาวแทนกางเกงสีดำได้

(๓) เครื่องแบบสโมสร ค. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร

ข. เว้นแต่เสื้อเชิ้ตอกแข็ง ให้ใช้เสื้อเชิ้ตอกอ่อนสีขาวและเสื้อกั๊ก ให้ใช้แพรแถบสีเดียวกับกางเกงรัดเอว แทน แพรแถบนี้ส่วนกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปलयทั้งสองข้างเรียวกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ที่ปलयมีขอเกี่ยวติดกันในขณะคาดทางด้านหลัง

สำหรับพนักงานหญิงให้แต่งกายตามสมัยนิยม

ข้อ ๑๐ การแต่งเครื่องแบบภายใต้บังคับข้อ ๙ แห่งระเบียบนี้ ให้แต่งตามหมายกำหนดการ
ของสำนักพระราชวัง หรือตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของสำนักนายกรัฐมนตรี หรือตามที่ผู้อำนวยการ
กำหนดในโอกาสอันควร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก



(มนตรี สุภาพร)

ประธานกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์